

Warszawa, 24 maja 2010 r.

Członkowie:

Stowarzyszenie Akademia Rozwoju
Filantropii w Polsce

Polska Fundacja Dzieci i Młodzieży

Fundacja Wspomagania Wsi

Fundacja na rzecz Nauki Polskiej

Fundacja im. Stefana Batorego

Fundacja Bankowa im. Leopolda
Kronenberga

Fundacja Współpracy Polsko-
Niemieckiej

Fundacja Banku Zachodniego WBK

Fundacja Przyjaciółka

Fundacja J&S Pro Bono Poloniae

Fundacja Orange

Fundacja BGŻ

Stowarzyszenie Fundusz Lokalny
Masywu Śnieżnika

Polsko-Amerykańska Fundacja
Wolności

Stowarzyszenie Nidzicki Fundusz
Lokalny

Trust for Civil Society in Central and
Eastern Europe

Fundacja dla Polski

Fundacja Ernst & Young

Fundacja im. Jana Kantego
Steczковского

ul. Sapieżyńska 10a
00-215 Warszawa
tel. 48 22 536 00 45, 22 536 00 49
fax 48 22 536 00 47
e-mail: poczta@forumdarczyncow.pl
http://www.forumdarczyncow.pl

Jerzy Miller

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji
ul. Stefana Batorego 5, 02-591 Warszawa

dotyczy: DP-I-0231-1615/09/PK

Szanowny Panie Ministrze,

w odpowiedzi na otrzymaną informację o upublicznieniu *projektu założeń projektu ustawy o zmianie ustawy z dnia 15 marca 1933 r. o zbiórkach publicznych*, w imieniu organizacji z Grupy Roboczej powołanej w grudniu 2008 roku do rozmów z przedstawicielami resortów na temat problemów związanych z funkcjonowaniem przepisów dotyczących zbiorów publicznych, postulujemy wydłużenie terminu konsultacji propozycji zmian regulacji dotyczących zbiorów publicznych do września br. W naszym przekonaniu zaistniała sytuacja powodziowa w kraju, która angażuje zarówno MSWiA, jak i organizacje prowadzące zbiórki publiczne, uniemożliwia efektywne zaangażowanie się w prace nad zmianami przepisów obydwu zainteresowanym stronom.

Jednocześnie poniżej ustosunkowujemy się do kilku kwestii zawartych w przygotowanym przez MSWiA projekcie, sygnalizując tym samym najistotniejsze z punktu widzenia organizacji problemy.

W trakcie rozmów z przedstawicielami Departamentu Zezwoleń i Koncesji MSWiA oraz reprezentantami MPiPS, MEN, MF i MSZ, toczących się od stycznia do czerwca 2009 roku, organizacje pozarządowe prowadzące działania na rzecz dobra publicznego w oparciu o darowizny prywatnych osób i instytucji, przedstawiły problemy wynikające z obowiązujących przepisów i praktyki ich stosowania oraz propozycje wprowadzenia odpowiednich zmian w regulacjach prawnych.

Z rozczarowaniem odnotowaliśmy fakt, że przygotowany przez MSWiA projekt założeń zmian w przepisach o zbiórkach publicznych nie uwzględnił propozycji wypracowanych podczas spotkań z Grupą Roboczą organizacji.

Organizacje z Grupy Roboczej opowiadały się - i nadal podtrzymują to stanowisko - za zmianami na poziomie przepisów wykonawczych. Obowiązująca ustawa nie budzi bowiem żadnych zastrzeżeń i jest pozytywnie oceniana przez organizacje prowadzące zbiórki publiczne. Przeprowadzenie zmian wyłącznie na poziomie rozporządzenia było postulatem wielokrotnie podnoszonym podczas spotkań z przedstawicielami MSWiA i innych ministerstw.

Głównym postulatem, zgłaszanym przez nas w listach do kierownictwa MSWiA, a następnie podczas spotkań roboczych, jest wycofanie ze znowelizowanego 6 listopada 2003 roku *Rozporządzenia ministra spraw wewnętrznych i administracji w sprawie sposobów przeprowadzania zbiorów publicznych oraz zakresu kontroli nad tymi zbiorami* (Dz.U. 199 poz. 1947) przepisu

uznającego wpłaty darowizn na konto bankowe organizacji za formę zbiórki publicznej i ograniczenie pojęcia zbiórki publicznej - zgodnie z zapisem ustawy - do zbieranych podczas kwesty ulicznej anonimowych ofiar w gotówce lub w naturze. Włączenie do Rozporządzenia wpłaty na konto jako formy zbiórki publicznej prowadzi do sytuacji, w której pojęcie zbiórki publicznej rozciągane jest przez urzędników MSWiA na wszelkie formy pozyskiwania przez organizacje środków od osób prywatnych związane z apelem o wsparcie w środkach masowego przekazu z *podaniem konkretnego numeru konta*. O publicznym charakterze zbiórki nie może przesądzać sam apel „skierowany do bliżej nieokreślonego adresata”, gdyż apel nie jest jeszcze zbieraniem ofiar, a jedynie odwołaniem się do publicznej ofiarności. Ustawodawca nie zapisał, że zbiórką publiczną jest publiczny apel o datki, ale że to czynność zbierania ma mieć publiczny (czyt. prowadzony w miejscu publicznym) charakter. W żadnym znanym nam kraju apel o przekazywanie organizacji darowizn na realizację któregośkolwiek z jej celów statutowych służących pożytkowi publicznemu nie podlega reglamentacji państwowej i nie jest uznawany za zbiórkę publiczną. Regulacje dotyczące zbiórki publicznej odnoszą się jedynie do zbierania ofiar w przestrzeni publicznej, które są przekazywane anonimowo, bez udokumentowania i automatycznej ewidencji.

Wpłaty dokonywane przez darczyńców na rachunek bankowy organizacji nie są natomiast nieewidencjonowanym anonimowym przekazem gotówki, ale bezgotówkowym transferem środków, dokumentowanym przekazem pocztowym czy przelewem bankowym i automatycznie ewidencjonowanym w systemie bankowym w momencie ich wpłynięcia na konto organizacji. Kontrolę nad tym, czy dochód organizacji, w tym przekazane jej darowizny zostały przeznaczone na jej cele statutowe sprawuje aparat fiskalny, który ma silne środki dyscyplinujące w postaci kar finansowych i który w przypadku stwierdzenia wykroczenia, może zawiadomić organy ścigania.

Wielokrotnie argumentowaliśmy, że usunięcie z Rozporządzenia MSWiA wpłat na konto organizacji jako jednej z form zbiórki publicznej, pozwoli na klarowne rozróżnienie między zbiórką publiczną a pozyskiwaniem funduszy na działalność statutową organizacji z wykorzystaniem takich nowoczesnych metod zdobywania środków jak direct dialogue, charytatywne smsy, mailing, pay-roll, marketing telefoniczny, czy wpłaty on-line. Takie rozwiązanie będzie w zgodzie nie tylko z duchem i literą Ustawy z 1933 roku, ale też z przepisami obowiązującymi w innych krajach europejskich (np w Wielkiej Brytanii), w których ta forma zbierania środków na cele dobroczynne jest powszechna i dobrze zakorzeniona. Pozostaje to naszym głównym postulatem, który nie został uwzględniony w projektowanych propozycjach zmian.

Pozostałe propozycje zawarte w projekcie, wymagają analizy i dyskusji. Dotyczy to w szczególności wzoru wniosku oraz sprawozdania z przeprowadzonej zbiórki, które były przedmiotem prac Grupy Roboczej. Wszelkie jednak ustalenia poczynione podczas spotkań, dotyczyły sytuacji, w której MSWiA godzi się na wycofanie z rozporządzenia wpłat na konto i darowizn z użyciem SMS. Jeżeli MSWiA opowie się za stosowaniem przepisów o zbiórkach publicznych również do wpłat na konto organizacji, dyskusja ta musi zostać przeprowadzona raz jeszcze.

Dogłębnej analizy wymaga również kwestia ustalania kosztów zbiórki publicznej, zwłaszcza, że w trakcie rozmów z przedstawicielami MSWiA ujawniona została rozbieżność w rozumieniu terminu „prowadzenie zbiórki publicznej”, który w naszym mniemaniu ogranicza się do czynności

związanych z samym zbieraniem ofiar, a w interpretacji urzędników resortu rozciągany był zarówno do zbierania jak i wydatkowania ofiar.

Wylistowane powyżej problemy i rozbieżności wskazują, że potrzebny jest czas, który pozwoli na wypracowanie w toku dyskusji satysfakcjonujących dla obu stron zmian w obowiązujących przepisach.

Z wyrazami szacunku,

Magdalena Pękacka
Forum Darczyńców w Polsce
Sekretarz Grupy Roboczej

Grupa Robocza:

Fundacja Anny Dymnej „Mimo Wszystko”
Fundacja Ewy Błaszczak „A kogo?”
Fundacja Dzieciom „Zdążyć z pomocą”
Polski Komitet Narodowy UNICEF
Polski Czerwony Krzyż
Polska Akcja Humanitarna
Fundacja TVN „Nie jesteś sam”
Fundacja Orange
Towarzystwo Pomocy Głuchoniewidomym
Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych
Forum Darczyńców w Polsce

Do wiadomości:

Piotr Stachańczyk, Podsekretarz Stanu, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji

Bogdan Borusewicz, Przewodniczący Parlamentarnego Zespołu ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi

Tadeusz Tomaszewski, Przewodniczący Sejmowej Podkomisji ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi

Krzysztof Więckiewicz, Dyrektor Departamentu Pożytku Publicznego, Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej

Jan Jakub Wygnański, Współprzewodniczący Rady Działalności Pożytku Publicznego